

2023

Sandvikens Kommun Delårsrapport Jan-Aug 2023

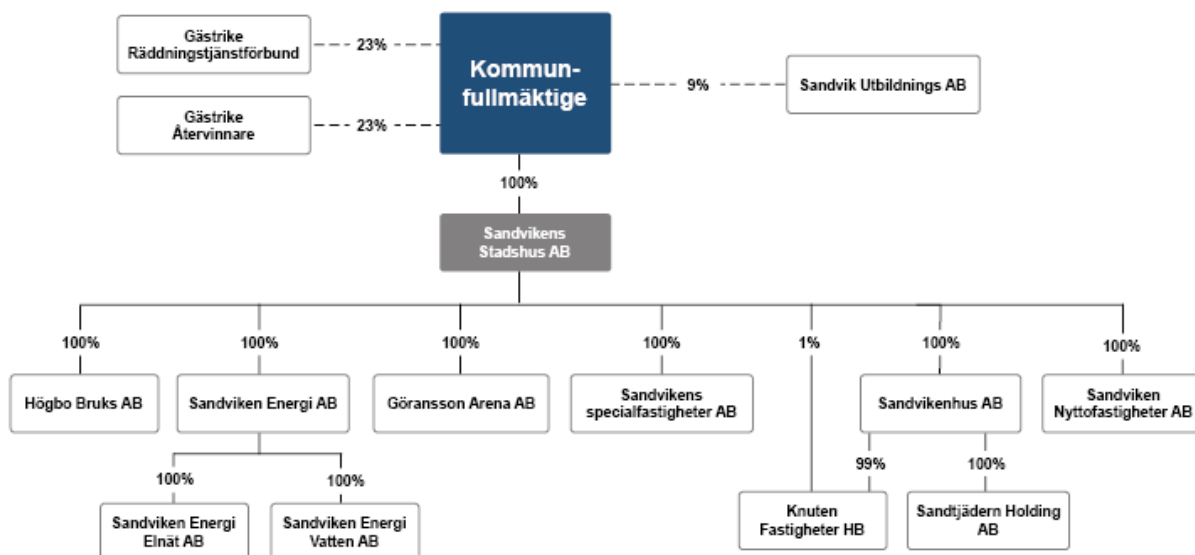
ÖVERGRIPANDE INFORMATION.....	1
ORGANISATION.....	1
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	3
VÄSENTLIGA HÄNDELSER OCH FRAMTID	3
KOMMUNENS FÖRVALTNINGAR.....	3
KOMMUNALA BOLAG	10
GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING.....	14
MÅL PÅ LÅNG SIKT.....	14
MÅL PÅ KORT SIKT.....	14
STRATEGISK STYRNING	15
KOMMUNFULLMÄKTIGES STRATEGISKA OMRÅDEN	15
NÄMNDENS STRATEGISKA MÅL	16
DRIFTSREDOVISNING	18
INVESTERINGSREDOVISNING	22
EKONOMISK REDOVISNING	24
BALANSKRAVSUTREDNING.....	24
SAMMANSTÄLLDA RÄKENSKAPER.....	24
RESULTATRÄKNING.....	25
BALANSRÄKNING.....	26
NOTER.....	27

Övergripande information

Enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning (2018:597) ska kommuner minst en gång under räkenskapsåret upprätta en särskild redovisning, delårsrapport, som omfattar verksamheten och ekonomin från räkenskapsårets början. Denna delårsrapport avser perioden januari till och med augusti 2023. I rapporten ingår delårsbokslut för kommunen samt en budgetuppföljning med prognos för kommunens verksamheter samt för de kommunala bolagen. Rapporten innehåller även en sammanställd redovisning. Prognosen för helåret 2023 bygger på respektive verksamhets och bolags bedömning av det ekonomiska utfallet. Delårsrapporten innehåller även verksamheternas bedömning av årets måluppfyllelse i förhållande till de strategiska mål som satts för 2023.

Organisation

Kommunkoncernen - kommunala bolag och stiftelser

Kommunen - nämnds- och förvaltningsorganisation

Förvaltningsberättelse

Väsentliga händelser och framtid

Periodens resultat för kommunkoncernen uppgår till 169,4 mkr. Koncernens resultat för motsvarande period föregående år var 238,7 mkr. Kommunens resultat uppgår till 137,6 mkr för perioden och var 167,8 mkr för samma period föregående år. Befolkningstalen i Sandvikens kommun har minskat under årets första åtta månader. Den sista augusti 2023 var invånarantalet 38 884 personer. Det är en minskning med 214 personer sedan 1 januari i år. Motsvarande invånarantal för samma period föregående år var 39 201 personer.

Prognosen för årets skatteintäkter innehåller en preliminär slutavräkning för år 2022 som uppgår till 8,3 mkr. Prognosen för helåret 2023 beräknas bli 21,2 mkr, totalt 29,5 mkr. Inför budget 2023 baseras de ekonomiska ramarna på 39 290 invånare.

Kommunens förvaltningar

Kommunstyrelsen

Hög inflation och en stigande kostnadsökning har under 2023 präglat till återhållsamhet. De årliga uppdragen mot Sandvikenhus AB och Sandviken Energi AB har visat en stigande kostnad, som dämpats av ett koncernövergripande elstöd som utbetalats i augusti. Utfallet per augusti ligger för Kommunstyrelsen och dess kontor 18,2 mkr över budget. Förväntade kostnader under resterande fyra månader sänker resultatet till årsprognosen 2,5 mkr.

Kultur- och fritidsnämnden

Alla medarbetare på kultur- och fritidsförvaltningen ska under året utbildas i Den sociala utvecklingsstrategin som är del av arbetet med det kommunövergripande och främjande sociala arbetet Spira. Samtliga medarbetare på biblioteket, kulturenheten, kulturskolan och fritidsenheten har hittills i år gått utbildningen. Den sociala utvecklingsstrategin harmonierar väl med nämndens ambitioner om ökad delaktighet och inkludering. Medarbetare inom fritidsenheten har utbildats inom frågor kring HBTQI+ och riktade insatser för en inkluderande verksamhet för och med ungdomar har genomförts på våra mötesplatser.

Parkbadet har tyvärr återigen drabbats av översvämningar. De negativa effekterna begränsades till stor del tack vara den backventil som installerades efter de omfattade översvämningarna som skedde för två år sedan. Utredning pågår om möjligheter att ytterligare minska risken för översvämningar och bättre möjligheter att hantera framtida sådana.

Ett nytt system för bokning och bidragshantering har implementerats. Systemet omfattar bokning av samtliga lokaler och ansökningar av bidrag. Syftet är att underlätta och öka tillgången till kommunens olika resurser för medborgaren samt skapa interna synergier mellan kultur- och fritidsverksamheterna.

Den nya delen av Parkhallen i Storvik har invigts och tagits i bruk. Invigningen var uppskattad och omfattade en parad med ungdomar, olika aktiviteter och musik från Kulturskolan. Med invigningen har kommunen nu en bokningsbar boulehall, en efterlängtd nyhet i det kommunala fritidsutbudet som väntas få hög användning. Föreningsidrotten och skolans idrottsundervisning får förbättrade förutsättningar med den nya hallen. Under kommande säsong kommer den befintliga delen av Parkhallen att renoveras och återinvigas till hösten 2024.

Insatser för ökad kvalitet och tillgänglighet till det kommunala friluftslivet har genomförts. Bland annat har vandringsleder förbättrats med nya spänger, vindskydd och raststugor. Kommunala badplatser har fått ny skyltning och invasiva arter har bekämpats. Strategisk planering av friluftsliv och naturvård görs tillsammans med Västra Gästriklands Samhällsbyggnadsförvaltning, VGS. Ett av flera mål för arbetet är en gemensam strategisk plan som del av Översiktsplanen, ÖP.

Kulturloftet har utökats med ett kulturutbud för gymnasiet. Kulturloftet har funnits i fyra år och ger alla barn i kommunen inom förskola och grundskola kulturupplevelser och eget kulturskapande tillsammans med professionella kulturskapare, på lektionstid minst 1-2 gånger per läsår.

Kulturskolan har genomfört riktade insatser till förskoleklasser med projektet Språk och Stråk med syfte att genom musik och rytm stärka barnens språkutveckling, självförtroende och känslan av delaktighet. På Murgårdsskolan har alla elever haft möjlighet att delta och prova på i en öppen musikverkstad tillsammans med Kulturskolans pedagoger.

Västra Gästriklands samhällsbyggnadsnämnd

Det ekonomiska klimatet har fortsatt påverka på samhällsbyggnadssektorn. Inflationstakten, bränsle-, material- och energikostnader är faktorer som bidrar till ett minskat antal nybyggnationer i våra kommuner. När färre bygger bostäder minskar efterfrågan på våra tjänster kopplat till fastighetsbildning, nybyggnadskartor och utstakningar. Vi ser att sammansättningen av ärenden kopplat till bygglov kvarstår likt föregående verksamhetsår.

Detta ger bland annat en möjlighet att prioritera tillsynsverksamheten inom bygglov, vilket också ökat kraftigt under 2023, med betydligt fler inkommande anmälningar.

Minskade ärendeflöden eller ärendens omfattning har möjliggjort för förvaltningen att prioritera arbetet med drönarflygningar, efter erhållet tillstånd, för ajourhållning av baskartan samt insamlingsuppdrag kopplat till projekt inom naturvård och tillsynsverksamhet.

Kopplat till nämndens mål för verksamhetsstyrning, smarta processer, har förvaltningen arbetat med olika digitaliseringsalternativ för att bättre nyttja geodata i samhällsbyggnadsprocessen. Ett arbete som kommer bidra till effektivisering och mervärde för kommunens medborgare samt företag. Bland annat genom att bygga upp en första 3D-stadsmodell i Hofors, Ockelbo och Sandviken.

Ett arbete har även genomförts tillsammans med kommunförsöksutredningen för att verka för en försöksverksamhet, att bedriva fastighetsbildning även för Hofors och Ockelbo. Ett lagförslag bedöms presenteras av utredaren på regeringskansliet i december för att därefter vidare hanteras av ansvarigt departement. Under förutsättning att beslut fattas om föreslagna lagändringar bedöms vi eventuellt kunna starta upp en verksamhet för fastighetsbildning i Hofors och Ockelbo tidigast årsskiftet 2025/2026.

Översiktsplanering och strategiska projekt

Översiktsplanerna för Hofors och Ockelbo planeras att ställas ut på granskning från och med september till december 2023. Antagande planeras till våren 2024.

I början av februari 2023, beslutades om lagkrav på digitala översiktsplaner till år 2027. Fortsatta diskussioner för att reda ut konsekvenserna av detta lagkrav kommer behövas.

Ytterligare ett nytt lagkrav kopplat till översiktsplaneringen är att varje kommun ska ta fram en så kallad planeringsstrategi som beskriver hur kommunen ska förverkliga sin vision i översiktsplanen. Arbetet med att ta fram planeringsstrategi planeras att antas Q1 2024 då den ska antas senast två år efter valet. Detta arbete behöver endast göras för Sandvikens del då både Hofors och Ockelbo är inne i processen med att ta fram en ny översiktsplan.

För Sandvikens del har översiktsplanens aktualitet kraftigt påverkats av den stora efterfrågan på verksamhetsmark på Tuna samt det nya strategiska området "Växa för framtiden". Sandviken behöver en översiktsplan som tar avstamp i denna målbild och detta blir något som planeringsstrategin kommer belysa. Behovet av nya eller uppdaterade strategiska planeringsunderlag belyses i planeringsstrategin.

För att skapa en hållbar samhällsutveckling krävs bland annat anpassningar till klimatförändringar. Dagvattenfrågor har lyfts på flera håll i kommunkoncernen i Sandviken då de sträcker sig från planering till genomförande, drift och underhåll. Handlingsplan och riktlinjer för dagvatten är under framtagande.

Fysisk planering

Förvaltningen har fortsatt att jobba med samverkan i alla tre kommuner. Samverkansmöten sker varje månad med respektive kommun för att fånga upp operativa frågor och stärka samarbetet och effektivisera exploateringsprocesserna. Förvaltningen har inte sett några effekter av lågkonjunkturen på planverksamheten. Det finns en fortsatt bredd i planuppdragen från stora strategiska planer till små frimärksplaner. Hofors kommun har dock inte några egna detaljplaneuppdrag. Om denna trend håller i sig kan det på sikt innebära att organisationen behöver ses över. Detta pareras med att Sandviken har

ett stort behov av nya detaljplaner, varför resurser kan flyttas mellan kommunerna. En fortsatt tät och öppen dialog med kommunledningarna krävs för att kunna göra kloka prioriteringar.

I Sandviken har kommunkoncernen samarbetat intensivt kring koordineringen kring kommande exploateringar i en så kallad exploateringsplan. VGS har också tagit fram utkast till exploateringsplan för Ockelbo och Hofors i syfte att planera resurser och samordna planprojekten. Exploateringsplanerna har varit viktiga underlag vid budgetarbetet och personalplaneringen. Fortsatta arbeten i Ockelbo och Hofors kommer att ske med att utveckla och förankra exploateringsplanen i organisationerna samt inkludera vision och målbild från översiktsplanerna.

Personal och organisationsförändringar

Om lågkonjunkturen håller i sig och/eller blir större än väntat så ser förvaltningen fortsatt över möjligheterna att omfördela resurser i samband med personella förändringar, med en ambition och förhoppning om att uppsägningar kan undvikas.

Flytt av skolskjuts och elevresor till Kunskapsförvaltningen och färdtjänst till regionen är beslutat för Sandviken. Genomförandet planeras ske vid årsskiftet 2023/2024 och förväntas inte medföra några personaluppsägningar. Arbetet med flytt av verksamhetsområde har redan påbörjats och kommer prägla handläggargruppen resten av året.

Administrationen har också genomgått en större organisationsförändring, kallad ”från administration till registratur”. Arbetet har under året präglats av djupgående analyser av framtida behov, däribland kompetensbehov och nya kravspecifikationer. Vidare har personalen fått arbeta med kompetensutveckling för att möta de ökade krav som ställs på verksamheten. Höstens arbete kommer fokusera på vidare kompetensutveckling och att säkerhetsställa förvaltningens rutiner kopplat till de lagar och regler vilka registraturen ska bevaka och stötta förvaltningen.

En interimscief på Planenheten tillsatts. Rekrytering förväntas påbörjas sen höst/tidig vinter.

Miljöområdet

Verksamheten har i allt högre grad präglats av stora frågor som vindkraft, utbyggnad av vatten och avlopp, vattentjänstplaner, dagvatten samt strandskydd. Ökat behov av energi och kommunens vision om att växa kommer innebära att frågorna fortsätter att vara högaktuella en lång tid framöver.

Kraven på en hållbar vattenhantering har ökat sedan ramdirektivet för vatten beslutades i början på 2000-talet. Idag ser verksamheten att kommunerna står inför stora investeringar i ledningsnät, vattenverk, avloppsverk och dagvattensystem. Strategiska vägval behöver beslutas och nämnden (förvaltningen) arbetar tätt tillsammans med tekniska kontoren och Sandviken Energi Vatten AB och Gästrike Vatten AB i dessa frågor.

Nämndens tidigare prioritering, att öka resurserna inom bland annat naturvård, har redan fått effekt på arbetet med att gynna den biologiska mångfalden. Åtgärder som våtmarksrestaurering, ängsmarker och kommunala naturreservat är några exempel på projekt som pågår. Just nu arbetar verksamheten med långsiktiga projekt, där det dock finns indikationer på att LOVA- och LONA-projektpengar kommer att minska de kommande åren. Strandskyddstillsynen har påbörjats under 2023 och förväntas pågå i många år framöver.

Inom livsmedel gör lågkonjunkturen det svårt för många livsmedelsföretagare. Ett samarbete med näringslivskontoren har initierats för att förbättra nämndens service. Den nya riskklassningen av livsmedelsverksamheter kommer att börja gälla från och med årsskiftet 2023/2024. Det kommer medföra att livsmedelsverksamheterna kommer få mindre kontrolltid men det kan leda till att fler får extrakontroller. Vidare ser verksamheten en halvering av bergvärmeansökningar, vilket kan vara en indikation på att medborgare har en allt mer ansträngd ekonomi.

Kunskapsnämnd

Befolkningsprognosen för perioden 2023-2040 visar följande:

- Under perioden bedöms antalet invånare i åldern 0-19 år minska från 8 789 till 8 255 individer.
- I förskoleåldrarna minskar antalet barn från 1 985 år 2023 till 1 920 individer år 2040 med ett lägsta antal år 2030 på 1 825 individer. Mellan 2023 och 2025 är minskningen totalt 140 barn.
- I grundskoleåldrarna ökar antalet från 4 540 år 2023 till 4 640 år 2025 för att sedan minska till 4 180 år 2035 för att sedan åter öka till 4 260 år 2040.
- I gymnasieåldrarna är antalet invånare 1 880 år 2023, 1 765 år 2025, 1 875 år 2035 och 1 720 år 2040.

Sandvikens kommun står, mot bakgrund av ovanstående, inför en utmaning vad gäller att skapa en struktur där alla barn och elever ryms och tas om hand på ett sätt som gör att verksamheterna präglas av en trivsamt och vänlig atmosfär där barn/elever blir sedda, bekräftade och välkomna. Som framgår av prognosen är grundskolan i centralorten inne i en tillväxtfas och det fattas i nuläget platser.

Utöver frågan kring ett växande barnantal behöver även det kompensatoriska uppdraget för skolan beaktas när det gäller organisation och utformning. Behovet av det hälsofrämjande förebyggande och åtgärdande arbetet bland eleverna ökar inom flera områden. I framtiden behöver elevhälsans personal fortsatt vara den spetskompetens som ger kvalificerat stöd och är en samarbetspartner till den pedagogiska personalen/lärarna och rektor/biträdande rektor på skolorna. Som ovan beskrivits utvecklas det gemensamma elevhälsoarbetet och det arbetet behöver ständigt fortgå.

Verksamheterna lyfter en ständigt återkommande oro kopplad till skillnaderna i förutsättningar mellan små och större enheter. Denna oro diskuteras kontinuerligt inom förvaltningen och lyfts av rektorerna i olika sammanhang, senast vid uppföljningsdagarna i anslutning till helårsuppföljningen. Det som uppfattas som mest oroväckande är att den lagstyrda likvärdigheten inte kan garanteras vid de små skolorna. Orsakerna till detta är bland andra:

- Problematik kring rekrytering av behörig personal som stannar under en längre period, vilket gäller både lärare och elevhälsans personal.
- Små skolor har svårare att hantera en personals frånvaro eller avslut då underlag för att ersätta eller täcka upp, för andra, är litet.
- Generellt ökar andelen elever med särskilda behov, vilket är svårt att tillmötesgå utifrån rekryteringsförutsättningar på de små enheterna.
- Utmaningar då ett litet elevunderlag försvårar de ekonomiska förutsättningarna att bedriva verksamhet. Detta påverkar även andra enheter inom området som kan behöva stötta upp med egna resurser.

Ovanstående bedöms påverka den totala måluppfyllelsen bland eleverna.

Dessutom påverkar ovanstående även medarbetare och ledning då de små enheternas förutsättningar och personalomsättning bland lärare och elevhälsopersonal medför en ökad arbetsbelastning för samtliga. Det ses även en högre omsättning bland skolledare på små enheter, som delvis kan kopplas till de mindre enheternas förutsättningar som beskrivits ovan.

Skolsegregationen, som är en följd av boendesegregationen, är ett problem såväl lokalt som nationellt. Några åtgärder har vidtagits i och med omorganisationerna Jernvallen – Björksåtra och Vallhov - Norrsåtra. Det pågår nu en utredning gällande Murgårdsskolan F-6 och Västanbyns skola F-5.

Förskolans verksamheter står inför utmaningar för att hålla Skolverkets riktmärken om barngruppernas storlek. Utifrån sjunkande barnantal har några enheter stängts. Även inom förskolan ses samma problematik med små enheter så som i grundskolan förutom när det gäller personal där man kan se att personal i vissa fall söker sig till de mindre enheterna. Däremot är det stora problem att rekrytera vikarier till förskolorna i kommundelarna, främst på grund av avståndet till centralorten och otillräckliga kommunikationer.

Gymnasieskolan står inför flera utmaningar. Det är flera sökande än antalet platser på de flesta yrkesprogram. Programinriktat val, ett introduktionsprogram som måste erbjudas alla behöriga elever till programmet, är mycket resurskrävande. Programmet syftar till att elever ska få en utbildning som är inriktad mot ett visst nationellt program. De ska så snart som möjligt kunna antas till det nationella programmet.

Det nationella program som utbildningen är inriktad mot kan vara antingen ett yrkesprogram eller ett högskoleförberedande program. Ytterligare en utmaning är de elever som söker gymnasieutbildning hos andra huvudmän. Med utgångspunkt i de förändringar i skollagen som träder i kraft den 1 juli 2023, som säger att varje kommun ska samverka med minst två andra kommuner om uppgifter i gymnasieskolan, har Sandvikens kommun upprättat samverkansavtal med Hofors, Ockelbo, Älvkarleby och Gävle kommun. Det innebär att eleverna har rätt att bli förstahandsmottagna i samtliga kommuner. Det återstår att se vad det kommer att betyda, kommer flera att söka sig till Gävle med ökade interkommunala kostnader som följd?

De senaste årens ökning av elever till grundsärskola och gymnasiesärskola har också inneburit lokalmässiga och ekonomiska utmaningar med prioriteringar som konsekvens.

Omsorgsnämnd

Förvaltningen har hittills under 2023 haft ca 13 personer som insjuknat i Covid-19. Mätningen över antal insjuknade avslutades i maj månad.

Under våren genomfördes en gedigen satsning för alla medarbetare gällande social dokumentation och avvikelshantering.

Vi har under perioden skickat två Lex Maria och en Lex Sarah (allvarliga avvikelser) till Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) och medicinskt ansvarig för rehabilitering (MAR) har genomfört tillsynskontroller av samtliga särskilda boenden och de har också skrivit fram patientsäkerhetsberättelsen för 2022.

Förvaltningen arbetar med att sänka sjukfrånvaron. Total sjukfrånvaro första halvåret 2022 var 13,7 procent och för 2023 11,7 procent. Vi har från september möjligheten att se korttidsfrånvaro i en rapport vilket kommer att underlätta det fortsatta arbetet med att sänka sjukfrånvaron i förvaltningen.

Nya arbetstidsregler gäller från 1 oktober då 11 timmars dygnsvila träder in. Vi fick en ny assistanslagstiftning från 1 januari.

Återhämtningsbonus ansöktes och förvaltningen fick statsbidrag i juni månad och har därefter arbetat aktivt för att bland annat undersöka nya arbetstidsmodeller samt se över vilka uppdrag som kan omfördelas från omsorgspersonal till servicepersonal. Vi utför även en gedigen kartläggning från att en ansökan inkommer till att beslut verkställs. Vi gör det för att hitta gap att åtgärda och onödig administration.

Två nya gruppboenden inom LSS samt boende för dementa är beslutade av nämnden att byggas i Sandviken.

Demografi och kompetensutmaningen är ständigt på agendan för förvaltningen. Hur ska vi klara av att bedriva säker vård och omsorg när vi blir allt fler äldre och färre i arbetsför ålder? Vi behöver samverka med andra förvaltningar men också det civila samhället och primärvården för att klara den stora utmaningen. Vi ser redan nu svårigheter att rekrytera inom nästintill alla professioner.

Kompetensutveckling för chefer pågår och planeras. Förvaltningen behöver ha chefer som orkar att hålla i och hålla ut i tuffa tider. Förvaltningschefen bedriver även ett arbete i förvaltningens ledningsgrupp för att skapa en tydlig organisation med rätt funktioner för framtiden.

Arbetslivsnämnd

Efter att Sandviken under hösten 2022 kom igång med mottagningen av massflyktingar från Ukraina har maxantalet uppnåtts under första halvåret 2023. Till detta har förvaltningen startat ett ESF-projekt Care 2, i samarbete med Stiftelsen Forsbacka Bruk och Arbetsförmedlingen, med syftet att ge Ukrainarna möjlighet till SFI-ledd svenskundervisning, sociala kontakter och nätverk samt matchningskoordinering och möjligheter till kulturella uttryck som kan leda till jobb och egen försörjning.

Samarbetet med IFO (individ- och familjeomsorgs-förvaltningen) och Högbo Bruk inom satsningen Från bidrag till egen försörjning, FBE, har kompletterats med ett arbetsmarknadsprojekt tillsammans med Arbetsförmedlingen under arbetsnamnet "Nästa Steg". En satsning som involverar hela förvaltningen, från CVL, centrum för vuxnas lärande med trappstegsutbildning, LOK, lokalt center för omställning- och kompetensinsatser, jobbspår och arbetslag samt integration som arbetar med samordning och matchningskoordinering.

Från maj 2022 till sista augusti 2023 har 295 personer från IFO deltagit i FBE. Av dessa har 168 personer avslutats, varav 79 (47 procent) gått till arbete och 27 (16 procent) till studier. Vidare har 42 (25 procent) fått annan aktivitet via Arbetsförmedlingen, fått annan försörjning, flyttat eller blivit föräldraledig. Endast 20 (12) procent har återgått till IFO.

Under det senaste läsåret har 2 802 unika personer deltagit i CVLs utbildningsverksamhet, varav 1 701 på grundskole- och gymnasiekurser. Ungefär hälften av de studerande på grundskole- och gymnasiekurserna var under 30 år. Och ca 90 procent av eleverna erhöll godkända kursbetyg.

Enligt alla gällande prognoser kommer hösten 2023 och 2024 att präglas av stagnation och ökad arbetslöshet, underblåst av hög inflation och höga räntenivåer. Samtidigt som efterfrågan på kompetens och graden av kompetensbrist fortsatt är mycket hög.

Hur djup och långvarig den begynnande lågkonjunkturen kommer att bli vet ingen idag. Men Arbetslivsförvaltningen har lång erfarenhet av krisbekämpning tillsammans med arbetsförmedlingen, så beredskap och kompetens finns för detta.

Individ- och familjeomsorgsnämnd

Antalet barn i kommunen som behöver placeras i HVB, hem för vård eller boende, eller familjehem har ökat markant. Som exempel pågick 31 procent fler placeringar av barn och unga den sista augusti 2023 i jämförelse med samma datum föregående år. Ökningen består till stor del av konsulentstödda familjehem samt externa HVB-placeringar vilket medför höga dygnskostnader.

Vakanta tjänster inom barn- och ungdomsvårdens myndighetsutövning har utgjort hinder för att fullt ut nå syftet med den organisationsförändring som beslutades av nämnden i januari 2021. Den långsiktiga målsättningen med den nya organisationen var att nå en budget i balans genom förbättrade förutsättningar för kontinuitet och kvalitet i yrkesutövningen bland socialsekreterare. En uppföljning redovisades för nämnden i juni och i samband med detta beslutade nämnden att uppdraga till förvaltningen att vidta åtgärder för att nå de delar av målsättningen som ännu inte bedömdes uppnådda. Bland annat behöver ytterligare åtgärder vidtas för att familjehemsgruppen ska ha förutsättningar att rekrytera och handleda fler familjehem i egen regi. Åtgärderna kommer att formuleras under hösten och effekten av dessa ska redovisas för nämnden senast i juni 2024. Svårigheterna att rekrytera socionomer är ett nationellt bekymmer, som i Sandviken liksom i många andra kommuner innebär att barn- och ungdomsvårdens myndighetsutövning behöver täcka vissa vakanser med socionomkonsulter för att klara uppdraget. Kostnaderna för socionomkonsulter är högre än ordinarie anställningar men de vakanta tjänsterna har gjort att personalkostnaderna som helhet understiger budget. Rekrytering pågår kontinuerligt, och verksamheten söker aktivt lösningar för att tjänster ska kunna tillsättas.

Den omställning av ungdomsboendet som nämnden beslutade i januari 2021 har följts upp och redovisats för nämnden i maj. Slutsatserna var att omställningen av HVB-delen till ett akut- och utredningsboende och den kvalitetshöjning som skett har haft en positiv inverkan på förvaltningens möjligheter att erbjuda kvalitativa hemmaplanslösningar för ungdomar från tretton år. Den ekonomiska uppföljningen visade att ungdomsboendet under verksamhetsåret 2022 bidrog till en reduktion av förvaltningens placeringskostnader med motsvarande ca 10 mkr (med hänsyn taget till ungdomsboendets driftkostnader). Även under verksamhetsåret 2023 har ungdomsboendet utgjort ett reellt alternativ till ett flertal kostsamma externa placeringar, senast en placering som i extern regi hade uppgått till över 10 000 kr/dygn, dvs. ca 0,325 mkr/månad. Resurseffektiviteten begränsas dock av antalet platser i ungdomsboendets HVB-del varför beslut tagits av nämnden om nya verksamhetslokaler som medger en utökning av antalet platser från fem till åtta. Projektering har pågått under året och nya lokaler beräknas vara inflyttningsklara under den senare delen av 2024.

Avsaknaden av behandlingsinsatser på hemmaplan, för ungdomar med skadligt bruk eller beroende, har bidragit till ett ökat behov av externa HVB-placeringar. Nämnden har arbetat i flera år för att få till stånd en integrerad öppenvårdsmottagning för denna målgrupp och från och med hösten 2023 startas verksamheten Mini-Maria tillsammans med Region Gävleborg. Verksamheten är ett pilotprojekt i länet som ska pågå under tre år. Målsättningen är bland annat att möjliggöra fler hemmaplanslösningar i ärenden där det förekommer skadligt bruk eller beroende hos personer upp till 25 år.

Familjebehandlingen vid Sandvikens familjecenter har bland annat som uppdrag att bidra till effektiva hemmaplanslösningar för barn och unga som riskerar placering. Verksamheten har stor betydelse för att förebygga placeringar såväl som för att möjliggöra hemtagning av placerade barn. Antalet ärenden till familjebehandlingen har ökat påtagligt under senare år. Framförallt är det de placeringsnära, akuta och komplexa ärendena som ökat. Den sista augusti 2023 pågick familjebehandling för 251 barn, att jämföra med 179 barn samma datum föregående år. Det är en ökning med 40 procent, från redan höga nivåer.

Inflödet till ekonomienheten har varit större än budgeterat. Främst har inflödet bestått av hushåll vars extratjänst avslutats. Samarbetet med arbetslivsförvaltningen fortgår, och Arbetsförmedlingen är numera en aktiv part i arbetet. Det är angeläget att fler hushåll med försörjningsstöd erbjuds arbetsmarknadsinsatser för att kostnaderna ska sänkas. Målgruppens behov kan inte tillgodoses i dagsläget. Beslut på nationell nivå vad gäller arbetsmarknadspolitiska åtgärder påverkar kommunens arbete högst påtagligt.

Inflödet till ekonomienheten har också ökat som en följd av en inflyttning från andra kommuner av hushåll som avslutat den s k etableringstiden. Ett relativt stort antal familjer har fått hjälp av sina tidigare hemkommuner att söka sig till Sandviken genom att särskilda boendekonsulenter identifierat att Sandvikenhus inte ställt krav om egen försörjning. I samverkan med Sandvikenhus har nu regelverket setts över och på så sätt har det systematiska inflödet från andra kommuner kunnat stoppas. Riksnormens höjning med 8,6 procent från och med 2023 har tillsammans med inflationen påverkat samtliga verksamheter och i synnerhet ekonomienheten. Från 2024 höjs prisbasbeloppet ytterligare med 9,1 procent, vilket kommer att innebära ytterligare höjningar av riksnormen och kostnaderna inom ekonomienheten.

Vuxenenheten har under året fortsatt med sitt aktiva arbete för att hitta alternativa vårdformer för placerade vuxna samt att korta vårdtiderna och erbjuda öppenvård. Ett tydligt resultat av detta är att flera placeringar vid externa HVB och stödboenden har avslutats under våren och sommaren. Den sista augusti 2023 pågick femton externa HVB- och stödboendepaceringar av vuxna. Samma datum 2022 pågick arton stycken, vilket är en minskning med 17 procent. Ett antal personer som varit inskrivna på Örtagården har fått egen bostad, vilket frigjort platser och externa placeringar har kunnat övergå till placering på hemorten. Under försommaren inleddes dock två placeringar med stöd av tvångslagstiftningen, vilket innebär en direkt kostnadsökning om 2,0 mkr. I början av året inleddes också ett par skyddsplaceringar. Bakomliggande orsaker är våld i nära relation, vittnesskydd eller s k avhoppare. Placeringarna blir ofta långvariga eftersom bostadsfrågan måste lösas på annan ort vilket är svårt att verkställa.

Bostadsbristen utgör fortfarande ett hinder för att korta vårdtiderna för vuxna, eftersom flera av vuxenenhetens klienter saknar bostad. Ett stort antal personer har en samsjuklighet, och har större behov av insatser utifrån sin psykiatriska diagnos än vad de behöver beroendevård. Vuxenenheten arbetar för en utökad samverkan med socialpsykiatrin inom omsorgsförvaltningen och psykiatrin inom Region Gävleborg, vilket är nödvändigt för att tillgodose målgruppens behov. Individ- och familjeomsorgsnämnden och omsorgsnämnden beslutade i december 2022 om ett gemensamt projekt "Bostad Först" tillsammans med Sandvikenhus och Heimstaden, vilket syftar till att motverka hemlöshet och ökad livskvalitet för personer med samsjuklighet. Finansiering har beviljats från Socialstyrelsen och tillfälliga medel och de första klienterna skrevs in i projektet under maj månad. På sikt förväntas verksamheten bidra till färre placeringar och minskade kostnader för kommunen.

Överförmyndarnämnden Västra Gästrikland

Under 2023 har enheten haft vikarier på grund av föräldraledighet samt sjukskrivning. Nu pågår rekrytering till ett föräldravikariat.

Enheten har på uppdrag av nämnden arbetat med att få ner antalet förvaltarskap, vilket lett till att 14 förvaltarskap har tagits bort. Det har dock tillkommit 16 nya förvaltarskapsärenden, bland annat yngre personer med psykisk ohälsa. Komplexiteten i uppdragen, främst förvaltarskap, ökar vilket innebär att tillsynsbehovet blir större och kraven på förvaltarna blir högre. Verksamheten har behövt avsätta tid för att stötta ställföreträdarna och guida dem för att de ska kunna utföra sina uppdrag på bästa sätt.

Vid årsskiftet infördes möjligheten för ställföreträdarna att lämna in årsredovisningar digitalt. Hittills har ca 10 procent lämnat in digitalt och antalet förväntas öka till nästa år. Enheten har arbetat med att effektivisera rekryteringsprocessen och inlett samarbete med samtliga tre medlemskommunerna för synliggörande av nämndens uppdrag och arbete. Ca tjugo nya gode män har rekryterats och introducerats i uppdragen.

Under kvarvarande period av året kommer enheten fortsätta sitt utvecklingsarbete med framtagande av rutiner och processer, utbildningsinsatser för gode män samt samverka med andra myndigheter. Enheten kommer att flytta till nya lokaler som uppfyller verksamhetens behov och sekretess på ett bättre sätt. Det finns en stor osäkerhet om när Ställföreträdarutredningens förslag om moderiserade regler kommer att bli verklighet, vilket innebär att enheten bevakar utvecklingen inom området.

Kommunala bolag

Sandvikens Stadshus AB

Arbetet med att förändra koncernstrukturen har fortgått enligt den plan som Sandvikens Stadshus AB (SSAB) tagit fram på uppdrag av kommunstyrelsen (KS) under 2021. Planen avser ett förändringsarbete i fyra faser och varje fas innefattar också nödvändiga utredningar inför eventuella implementeringsbeslut. Arbetet med Fas 1, som innefattar fem delprojekt, påbörjades under 2021 och har fortsatt under 2022 och 2023. Arbetet leds av SSAB och sker i samverkan med berörda nämnder, förvaltningar och bolag.

I två av delprojekten har implementeringsbeslut tagits och förändringar genomförts. Det ena avser fastställande av SSAB:s köp av koncernövergripande tjänster från kommunen, s.k. management fee. Det andra har inneburit att SSAB förvärvat Sandviken Nyttofastigheter AB från Sandvikenhus AB under 2023. I delprojektet ”fastighetsresurs” har det utretts om ett gemensamt driftbolag för servicetjänster inom fastighets-, gatu- och parkområdet skulle bildas för samutnyttjande av tjänster i bolagen och i kommunen. Det har där konstaterats att ett sådant bolag skulle kunna bli kostnadsdrivande och att det även skulle medföra svårighet att få en tillräcklig kontroll över förvaltningen av de egna fastigheterna. SSAB har därför rekommenderat kommunstyrelsen att inget gemensamt driftbolag ska bildas inom fastighets- och gatuområdet, och den verksamhet som i dag bedrivs av Sandviken Energi AB och Sandvikenhus AB avseende förvaltning av kommunala fastigheter, gator och park ska återgå till kommunen. Kommunstyrelsen har beslutat i ärendet och föreslagit fullmäktige att övergången ska ske från och med 1 januari 2025.

Ett inriktningsbeslut har också tagit av kommunstyrelsen som berör det fjärde området; kultur-, evenemang-, idrott- och fritidsverksamhet, som ska utgöra en ledning i det fortsatta arbetet med projektet. Arbetet med det femte delprojektet, som berör Högbo Bruks AB, har påbörjats och kommer att fortsätta när övriga projekt har genomförts.

En ny mandatperiod har inträtt efter årsstämmorna i juni och bolagen har fått en del nya styrelseledamöter. Moderbolaget arrangerade därför en heldags styrelseutbildning som genomfördes i slutet på augusti, med hjälp av konsulter från PwC. Såväl befintliga som nytillsatta ledamöter, och även suppleanter, i samtliga bolag inbjöds till utbildningen.

Styrelsen har haft två strategidagar på sensommaren där bland annat SSAB:s roll i den nya styrnings- och ledningsprocessen diskuterades. Även en risk- och sårbarhetsanalys av bolagskoncernen genomfördes.

Högbo Bruks AB

Stort fokus är på utbyggnaden av hotellet och i dagsläget är byggnaderna på plats. Byggnationen ligger före tidplanen och prognosen är att slutbesiktning utförs 12 april, två månader tidigare än beräknat. Ekonomiskt så har några extra beställningar gjorts som påverkar slutkostnaden, samtliga fläktaggregat byts ut, värmeåtervinning på vattnet från poolerna, utökat antal solceller och tilläggsisolering finns att nämna för att hålla energikostnader och klimatpåverkan på en lägre nivå. Även en uppgradering av bastu- och spaområdet har gjorts i samråd med Högbo Brukshotell, för att uppnå den kvalitet som kunderna förväntar sig och för att kunna nå de ekonomiska mål på omsättning som hotellet beräknat.

Renoveringen av dusch och bastu vid badplatsen samt en av svitstugorna börjar att gå mot sitt slut. Svitstugorna har också iordningställts för fjärrvärme mot dagens direktverkande el.

I parken har den stora utmaningen varit sommarens regn och regleringen av de tre dammar som finns på området för att undvika översvämningar både på området och uppströms samt nedströmsområdet. Ökade personalinsatser har krävts, det hade kunnat få stora konsekvenser miljömässigt och ekonomiskt om situationen inte kunnat hanteras.

Arbetsmarknadsåtgärderna fortsätter enligt plan, en viktig händelse är att ett förslag om kollektivavtal anpassat för Högbo Bruks verksamhet har parterna nu kommit överens om. En annan väsentlig händelse är löneavtalet där lägsta lönerna höjdes med cirka 6,5 procent och en stor höjning även är avtalad för 2024.

Skogsförvaltningen följer uppsatta planer, dock har en större avverkning med ett kalhygge inne på fritidsområdet som följd varit oundvikligt till följd av granbarkborreangrepp

Göransson Arena AB

Under mars månad arrangerades Curling VM för damer i Göransson Arena. Ett evenemang som innehöll mer än bara världsmästerskapet. Under veckan arrangerades bl.a. seniordagar samt ett skolprojekt och Svenska Olympiska Kommitteens olympiadagar m.m. Under Curling-VM valde 5,4 miljoner av Sveriges befolkning att titta på någon av SVT:s sändningar. Under veckan serverades över 6 000 gäster.

Uppdraget från Kultur- och Fritidsnämnden har utökats i samband med att den nya hallen i Storvik invigdes i augusti.

Kommunstyrelsen har tagit ett Inriktningsbeslut för kultur-, idrotts- och evenemangsverksamhet på Jernvallenområdet och Göransson Arena.

Sandvikens Specialfastigheter AB

Arbetet med två större investeringar pågår i Göransson Arena, dels en investering i styr- och regleringsteknik, dels en renovering av kylanläggningen. Investeringen i styr- och regleringsteknik innebär att fastigheten kan styras effektivare tekniskt sett och det ger möjlighet till energibesparing. Renovering av kylanläggningen utförs då den varit i bruk i 50 000 timmar, för att säkerställa att den är driftsäker och ge en bättre livslängd

Sandviken Energi AB

Ett arbete pågår att realisera de avtal med Gävle Energi AB som tecknades förra året. Större investeringar och projekt pågår för överlämning och hopkoppling med fjärrvärmenätet i Gävle.

För affärsområde **värme** har utmaningen varit att finna tillräckligt med bränsle för att producera fjärrvärme för innevarande och kommande år. Planen är att använda stamved som bränsleslag till fastbränslepannan fram till mitten av december. Dock finns det hot som svinpest, vilket kan begränsa den mängd ved som har utlovats. I sämsta fall tvingas bolaget använda torv som bränsle vilket kommer att påverka resultatet negativt.

Inom affärsområdet **Stadsnät** har hela teknikgruppen bytts ut och det är nu en ung organisation. En förändring som varit tuff att genomföra för att kunna skapa tydlighet och bra struktur. Svagheter har identifierats som verksamheten aktivt arbetar med att minimera.

Under perioden har affärsområdet **Gata** i rollen som Energikoncernens markentreprenörs och maskintjänstavdelning utfört arbeten på uppdrag av verksamheterna inom bolagskoncernen och åt Sandvikens Kommun. Mängden arbeten har skett i mindre omfattning än förväntat.

Kommunstyrelsen har fattat beslut i och med koncernutredningen att det årliga uppdraget ska avslutas och föras över till kommunal förvaltning.

Inom affärsområdet fortsätter processinriktat arbetssätt för att utveckla hög fokus på säkerhet, planering, arbetsberedningar och produktionskalkyl.

Sandviken Energi Elnät AB

Antalet sol-el producenter i nätet har nära fördubblats under året.

Elnäts involvering i elpriskompensation förändrades under året till att endast omfatta att tillgängliggöra förbrukningsdata till Försäkringskassan och Skatteverket.

Stor osäkerhet finns för hur intäktsramen för kommande reglerperiod (RP4 2024-2027) möjliggör intäkter då nuvarande regleringsmodell förändras av vår tillsynsmyndighet Energimarknadsinspektionen. Beslut om ny intäktsram förväntas i början på 2024.

Elnätsbolagets ansvar för hantering av energiskatt har korrigerats och balanserats mot Skatteverket för upptäckta felaktigheter i debitering till moderbolaget.

Fortsatt långa leveranstider av framför allt transformatorer under året vilket påverkar planerade investeringar.

Sandviken Energi Vatten AB

Projekt Kapacitetssäkring för vattenverket i Rökebo har projekterats för de första etapperna och är snart redo för upphandling.

Under våren upptäcktes gasläckage på rötammaren på Hedåsens reningsverk. Tömning, rengöring och inspektion har genomförts med drönare och skadeståndskrav är skickat till leverantören av rötammaren från byggnationen 2013. Då garantitiden är utgången (10 år) ligger bevisbördan för ansvar hos bolaget. Skadorna bedöms som omfattande.

Sandviken drabbades under sommaren av omfattande och ihållande regnväder där stora delar av vattenanläggningen blev utslagen. Cirka 60 skadeärenden finns sedan översvämningarna i augusti i år, där flera avser samma fastigheter som vid det stora skyfallet som inträffade 2021. Arbetet pågår fortsatt med försäkringsbolag för utredningarna från översvämningen under hösten 2021.

En arbetsplatsolycka har skett på Hedåsens reningsverk under perioden, en entreprenör fastnade i en lucka och bröt två fingrar.

Sandvikenhus AB

På Nya Bruket fortsätter upprustningen av området som nu är inne på etapp 9. Därtill utförs arbeten med invändig värme, utbyte av avloppsstammar och fjärrvärme på Nya Bruket. I Storvik utförs stamreoveringar. Tre hissar byts och diverse energibesparande åtgärder görs på olika fastigheter. Tilläggsisolering görs på fastigheter i Storvik och i Järbo. I Årsunda byter man låssystem. Årets budgeterade investeringsvolym kommer inte att nyttjas då ombyggnation av vindar till lägenheter på Mossvägen skjuts på framtiden av kostnadsskäl. Nyproduktionen av 10 lägenheter i Storvik samt en hiss på Sveavägen i Sandviken har färdigställts. Övriga investeringar beräknas bli färdiga till årsskiftet 2023/24.

Uthyrningsgraden för perioden var 98,4 procent, mål för året är > 98,5 procent. Tendensen under året är att dyrare och större lägenheter sägs upp i högre takt än tidigare. Sandvikenhus medverkar i projektet "Bostad först" tillsammans med individ och familjeomsorgen. Projektet ska hjälpa personer med beroendeproblematik, psykisk ohälsa och ofrivillig hemlöshet. Projektet finansieras med delar av det överskott som uppstod vid den fastighetsförsäljning som bolaget gjorde 2019.

Sandviken Nyttfastigheter AB

Sedan den 1 januari ägs bolaget av Sandviken Stadshus AB. Bolaget har inga anställda, tjänster köps från Sandvikenhus AB.

De investeringar som görs i fastighetsbeståndet är främst renoveringar och verksamhetsanpassningar. Årets största investering görs på fastigheten Kremlan 2 där det sker en invändig renovering av allmänna ytor och förbättring av arbetsmiljön på Kremlans Serviceboende. Totalt satsas ca 24,3 mkr på fastigheten. På Mandolinen 6 görs hyresgästanpassningar åt LSS och hemtjänst för ca 1,8 mkr.

Sandtjädern Holding AB

Inga väsentliga händelser finns att notera under perioden.

Knuten Fastigheter HB

Inga väsentliga händelser finns att notera under perioden.

God ekonomisk hushållning

Kommunallagen säger att ”Kommuner och landsting ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer”. Ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomin i såväl ett kort som ett långt perspektiv. Ekonomin bör visa ett positivt resultat på en nivå som gör att inte kommunens förmögenhet urholkas av inflation eller av för låg självfinansieringsgrad av investeringar.

Enligt kommunallagen ska budgeten innehålla mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Sandvikens kommunfullmäktige har fastställt tre finansiella mål och två verksamhetsmål på lång sikt. De långsiktiga målen fastställs för att gälla för hela mandatperioder och är en del av Sandvikens kommuns budgetprocess. Kortsiktiga verksamhetsmål ingår som en naturlig del i den ekonomiska styrningen där nämndernas budget utgör utgiftstak.

Mål på lång sikt

Finansiella mål på lång sikt

- Budgeterat resultat på 3 procent av årets skatteintäkter, generella statsbidrag, kommunalekonomisk utjämning och fastighetsavgift.
- Investeringsnivån ligger på en genomsnittlig nivå över tid som gör att självfinansieringsgraden inte sjunker under 80 procent.
- Soliditeten inklusive pensionsåtaganden ska över tid förbättras till att minst uppgå till 20 procent.

Sandvikens kommun har ökat det budgeterade resultatet med 1 mkr till 41 mkr år 2023. Resultat för perioden uppgår till 137,5 mkr och prognosen för helåret pekar mot ett positivt resultat på 60,3 mkr. Det första målet är därmed uppfyllt för perioden men bedöms ej uppnås för helåret 2023.

Det andra målet är att investeringsplanen för året uppgår till maximalt 433,4 mkr efter justeringen av kommunfullmäktige i april 2023, § 44. Investeringsvolymen för perioden uppgår till 248,4 mkr. Med en linjär förbrukning innebär det att beloppet ligger under det tak för investeringar som kommunfullmäktige fastställt för året. Målet måste därför anses som uppfyllt för perioden och antas göra så även på helårsbasis.

Det tredje målet är att soliditeten inklusive pensionsåtaganden ska med tiden förbättras och uppgå till minst 20 procent. Den ligger per 31 augusti på 17,5 procent och ökat med 2,2 procent sedan årsskiftet.

Verksamhetsmål på lång sikt

- Nämnderna håller sig inom givna budgetramar
- Nämnderna arbetar utifrån ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt.

Tre av nämnderna prognostiserar ett underskott med olika skäl, första målnivån är därmed inte helt uppfyllt. Enligt prognosen i samband med delårsbokslut visar nämnderna totalt på ett positivt sammantaget resultat, vilket indikerar på att kravet på kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt uppnåtts på total nivå.

Mål på kort sikt

Finansiella mål på kort sikt formuleras inom ramen för Sandvikens kommuns årliga budgetprocess, inom perspektivet Ekonomi.

Verksamhetsmål på kort sikt formuleras inom ramen för Sandvikens kommuns årliga budgetprocess.

Kortsiktiga mål fastställs årligen, inom samma process, på nämnds nivå och återfinns i den årliga budgeten som beslutas av fullmäktige.

Strategisk styrning

Inom ramen för den strategiska styrningen beslutar kommunfullmäktige om strategiska områden som ska prioriteras för utveckling mot visionen. Med utgångspunkt i visionen och de strategiska områdena, och med hänsyn taget till reglemente och kommunövergripande styrdokument, har respektive nämnd formulerat strategiska mål.

Under 2021 har Sandvikens kommun implementerat ny styrning och ledning och det är av den anledningen endast nämnderna som formulerat strategiska mål. När ny styrning och ledning är fullt implementerad kommer nämnderna att besluta om nämndplaner, innehållande bland annat strategiska mål. Även de kommunala bolagen kommer då att formulera strategiska mål.

Kommunfullmäktiges strategiska områden

Ett hållbart samhälle

Sandvikens kommun växer. En kommun i tillväxt är en positiv utmaning som skapar möjlighet att bygga ett hållbart samhälle. Med siktet inställt mot visionen är målsättningen ett socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbart samhälle där människor mår bra, känner sig trygga och trivs tillsammans. Det är viktigt att stärka sammanhållningen i hela kommunen och därmed också människors möjligheter till ett gott liv.

I Sandviken är världen alltid närvarande, här känner vi oss hemma och gör varandra bättre!

Sandvikens kommun blir ännu starkare

Det finns stora behov av investeringar inom flera av kommunens verksamheter som i bostäder, äldreboenden, gruppboenden, skolor, förskolor, idrottshallar, mm. För att klara behoven behöver kommunens resultat stärkas. Det pågår ett brett arbete över partigränserna i nämnder styrelser och i våra förvaltningar med framtida styrning och ledning.

Tiderna förändras och för att möta dagens krav och behov behöver vi även genomföra förändringar i kommunens bolagskoncern.

Dagens- och morgondagens arbetsmarknad

För att bryta arbetslösheten och öka nyföretagandet i kommunen krävs olika insatser. Kompetensförsörjning och matchning till arbetsmarknaden är i fokus. För en så rak väg som möjligt till arbete ska Sandvikens kommun möjliggöra för medborgare att utbilda sig för dagens- och morgondagens arbetsmarknad. Sandvikens kommun genomför insatser för att göra möjlig att fler människor får en egen försörjning.

Det kan handla om exempelvis studier i kombination med praktik och hjälp och stöd att starta företag. Det pågående arbetet med att stärka och utveckla det befintliga företagandet fortsätter. Samtidigt arbetar vi vidare med att skapa möjligheter för etableringar i spåren av till exempel Microsoft.

Utbildningens betydelse

Skolans uppdrag är att skapa en inkluderande och likvärdig förskola och skola för alla barn och ungdomar i kommunen. Alla barn har rätt till jämlika förutsättningar och att få växa och utvecklas till sin fulla kapacitet. Skolmiljön ska vara trygg, inspirerande och stimulera till kunskapsinläring.

Det ökade barn och elevunderlaget, skolsegregationen, likvärdigheten, status på lokaler och ekonomin gör att Sandvikens kommun behöver se över både organisation och lokaltillgångar.

Matchningen mellan skola och arbetsmarknad är avgörande; såväl för framtidens kompetensförsörjning som för elevens möjligheter att efter sina studier få ett arbete.

Utifrån detta har kommunfullmäktige beslutat om tre strategiska områden som ska prioriteras för utveckling mot visionen:

- Bryta arbetslösheten
- Kraftigt höja skolresultaten
- Öka inkluderingen för sammanhållning och framtidstro i hela kommunen

Nämndens strategiska mål

kommunfullmäktige beslutat om tre strategiska områden som ska prioriteras för utveckling mot visionen.

- Bryta arbetslösheten
- Kraftigt höja skolresultaten
- Öka inkluderingen för sammanhållning och framtidstro i hela kommunen

Bedömning måluppfyllelse

	Mål	Bedömning	Mål	Bedömning
Arbetslivsnämnden	Fortsatt utveckling av samarbete inom satsningen "Från bidrag till egen försörjning".		Fortsätta bidra till att höja utbildningsnivån i Sandviken, bland annat via Lärcentrum och dess roll i den regionala kraftsamlingen.	
	Fortsatt utveckling av ökade möjligheter för fler att ta del av vuxenutbildningens utbud, bland annat genom fjärrundervisning och utvecklad arbetsmetodik.		Fortsatt utvecklad samverkan mellan gymnasieskolan och vuxenutbildningen i första hand inom kommunen och med kommunerna i Gästrikland, som en del i reformen av den gymnasiala yrkesutbildningen.	
Individ- och familjeomsorgsnämnden	Andelen försörjningsstödstagare med långvarigt försörjningsstöd ska minska.		Skolresultat och fysisk, psykisk och social hälsa ska uppmärksammas hos alla barn som på något sätt kommer i kontakt med individ- och familjeomsorgens verksamheter.	
	Tidiga, samordnade insatser ska stärkas och utvecklas.		Personer med omfattande och komplex problematik ska få sina behov tillgodosedda genom samordnat stöd från berörda aktörer.	
Kommunstyrelsen	Utvecklade samverkanslösningar med näringsliv och offentliga aktörer.		Förstärkt arbete med kompetensförsörjning.	
	Strategisk markanvändning och bostadsförsörjning.		Inkludering och social hållbarhet i framkant.	
Kultur- och fritidsnämnden	Breddat deltagande i nämndens verksamheter.		Ökad tillgång till nämndens verksamheter.	

	Utvecklad samverkan med andra nämnder och kommunala bolag.		Attraktiva livsmiljöer i hela kommunen.	
Kunskapsnämnden	Trygghet och studiero: Kunskapsnämndens verksamheters arbetsmiljö kännetecknas av trygghet och studiero.		Lärande och kunskapsresultat: Kunskapsnämndens verksamheter kännetecknas av utveckling av förutsättningarna för barns lärande och förbättring av elevers kunskapsresultat.	
	Lärmiljöer: Kunskapsnämndens verksamheter kännetecknas av tillgängliga och inkluderande lärmiljöer som skapar förutsättningar för alla barn och elever att utvecklas och nå målen.		Inkludering: Kunskapsnämndens verksamheter kännetecknas av minskad segregation, ökad inkludering och vidgade perspektiv hos alla barn och elever för att skapa sammanhållning och framtidstro.	
Omsorgsnämnden	Samverkan enklare väg in från utbildning.		Samverkan kompletterande uppgifter.	
	Öka inkludering bland omsorgstagarna.		Arbetsförhållanden.	
Västra Gästriklands samhällsbyggnadsnämnd	Hållbarhet ska vara en naturlig del i VGS arbete med samhällsutveckling.		VGS ska skapa förutsättningar för att fler samhällsgrupper deltar i samhällsutvecklingen.	
	VGS ska arbeta för att det finns en god planeringsberedskap.		Medborgare och företagare och andra användare som är i kontakt med VGS ska mötas av god service.	
Överförmyndarnämnden i västra Gästrikland	För att bryta den ökande arbetslösheten ska överförmyndarnämnden bidra till att ställföreträdare, huvudmän och anhöriga ska känna sig trygga med den service som ingår i nämndens tillsynsområde.		Överförmyndarnämnden ska i tillsynen av barnärenden utgå ifrån att möjliggöra bättre levnadsvillkor för barnen i syfte att skapa bättre förutsättningar för dem att uppnå goda skolresultat.	
	Överförmyndarnämndens arbete präglas av rättssäkerhet och effektivitet med ett professionellt och respektfullt bemötande av huvudmän, ställföreträdare och anhöriga.		/	

Driftsredovisning

Driftsredovisning per nämnd (mkr)	Prognos	Resultat	Budget	Resultat	Resultat
	jan-dec 2023	jan-aug 2023	jan - aug 2023	jan-dec 2022	jan-aug 2022
Kommunfullmäktige	-0,4	1,4	0,0	1,2	2,7
Överförmyndarnämnden i Västra Gästrikland	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Kunskapsnämnd	0,0	38,0	29,9	10,3	60,3
Omsorgsnämnden	-12,9	1,7	4,1	-13,2	1,8
Individ- och familjeomsorgsnämnd	-41,2	-27,2	1,1	-37,7	-25,5
Kultur- och fritidsnämnd	0,1	0,5	0,7	2,2	1,8
Västra Gästriklands sambällsbyggnadsnämnd	-1,3	3,4	3,5	-3,8	3,3
Arbetslivsnämnd	0,0	5,7	0,4	6,3	3,5
Kommunstyrelsens förvaltning	2,5	17,2	-1,0	62,7	15,5
Summa nämnder	-53,2	41,0	38,7	28,1	63,2
Gemensamt	113,5	96,8	27,3	147,2	104,6
Totalt	60,3	137,6	66,1	175,2	167,8

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen med åtta kontor har ett utfall per augusti på 17,2 mkr, vilket är 18,2 mkr bättre än budget. Prognosen för året är 2,5 mkr där. Servicekontoret har lägre lönekostnader än budget beroende av sjukskrivningar och har en årsprognos på 1,3 mkr. Kommunledningskontoret har vakanta tjänster och sjukskrivningar och har en årsprognos på 1,1 mkr. Tekniska kontoret har fått ett elstöd på 3,2 mkr. De årliga uppdragen beräknas bli något dyrare än budget. Tekniska kontorets årsprognos är 0,1 mkr. De övriga kontoren och Kommunstyrelsen har en årsprognos enligt budget.

Överförmyndarnämnden Västra Gästrikland

Nämndens resultat för perioden är 0,1 mkr, efter att Ockelbo och Hofors kommuner stått för sina delar. Överskottet beror på att nämndens kostnader för arvoden till gode män och förvaltare, inte varit lika stora hittills som väntat. Nämndens prognos är ett nollresultat utifrån de kostnader som är kända för kvarstående period 2023.

Kunskapsförvaltning

Resultatet för januari - augusti är 8,2 mkr över budget (föregående år 29,3 mkr). Avvikelsen är 1 procent av kommunbidraget. Avvikelse mot budget är högre intäkter mot budget med 2,9 mkr och lägre kostnader med 5,3 mkr.

På intäktssidan är bidragen 2,6 mkr högre än budget beroende på högre statsbidrag än budgeterat. Försäljning av verksamhet är -3,3 mkr jämfört med budget beroende på färre elever från andra kommuner i nämndens verksamheter än budget. Avgifter är 3,3 mkr över budget beroende på intäkter för fakturering av den retroaktiva inkomstjämförelsen avseende avgifter för barnomsorg för förskola och fritids med 1,6 mkr. Ordinarie fakturering är 1,8 mkr högre än budget beroende på fler barn och elever inom omsorgen än budget. Övriga intäkter är 0,3 mkr över budget beroende på ej budgeterade intäkter för uthyrning av lokaler för idrottscuper etc.

På kostnadssidan så avviker personalkostnader med 8,4 mkr mot budget beroende på ej ersatt sjukfrånvaro samt i viss mån vakanser av tjänster under rekrytering. Köp av verksamheter är 6,5 mkr över budget beroende på fler barn och elever i andra verksamheter än budgeterat. IT-kostnader är 0,9 mkr lägre än budget och material och tjänster 1,5 mkr lägre än budget.

Prognos för 2023 är noll (0). Gymnasiet ger en prognos på -1,0 mkr, anpassad gymnasieskola 1,0 mkr, central verksamhet 1,0 mkr samt fristående/interkommunala poster samt elevpeng -1,0 mkr totalt. Utifrån ekonomiskt läge anpassar verksamheterna löpande kostnaderna med hjälp av prognoser och analyser av stödekonomer.

Omsorgsnämnden

Omsorgsnämnden redovisar ett resultat per augusti på 1,7 mkr, jämfört med budget är det en avvikelse på -2,3 mkr. Avvikelsen motsvarar ca 0,5 procent av kommunbidraget. Eftersläpning av personalkostnader över sommaren gör att det först efter september månad finns en komplett bild över sommarens personalkostnadsutfall. Prognos för helår beräknas till -12,9 mkr.

En av orsakerna till det negativa utfallet/prognosen hittas i kommunals löneavtal som blev högre än budgeterat. Detta beräknas ge en kostnad på ca 5,0 mkr utöver budget för 2023.

Funktionshinderomsorgen har stora underskott. Där handlar det främst om köp av elevhemsplatser samt behov av utökad bemanning inom LSS-boende (Lagen om särskilt stöd och service till vissa funktionshindrade) som ger kostnader utöver budget. Volymökning inom personlig assistans enligt LSS bidrar också till underskottet. Inom personliga assistansen har även kostnaderna för externa utförares sjuklöner ökat och överskrider budget. Ett ökat antal ej verkställda beslut om bostad med särskild service (LSS) gör att en ny tillfällig gruppboende kommer att starta upp i oktober. Denna är ej budgeterad. Enskilda brukares val av skola, och därmed elevhemsplats, kommer under hösten medföra ytterligare ökade kostnader.

Inom äldreomsorgen är det främst verksamhetsområde ordinärt boende ÄO som avviker negativt jämfört med budget. Neddragningen av platser på korttidsboende, som en effektiviseringsåtgärd inför 2023, gav inte effekt direkt från årets början. Detta tillsammans med intäktsbortfall från Regionen på grund av stängda HSL-platser under sommaren bidrar till underskottet.

På administrationssidan bidrar ej fullt tillsatta tjänster till ett överskott som till viss del väger upp de underskott som finns inom andra verksamhetsområden.

Ett frågetecken finns kring vad de nya arbetstidsreglerna, som träder i kraft 1 oktober, kommer att innebära i eventuella kostnadsökningar.

Individ- och familjeomsorgsnämnd

Individ- och familjeomsorgsnämnden redovisar ett resultat på -28,2 mkr jämfört med budgeten för perioden januari till augusti och en prognos per helår med -41,2 mkr.

Orsakerna till det negativa resultatet går till stor del att finna inom barn- och ungdomsvården, -19,8 mkr, där ökningen av antalet placerade barn såväl som de höga dygnskostnaderna bidrar till underskottet.

Det stora inflödet av ärenden till ekonomienheten under föregående år, den ökade inflationen samt det faktum att riksnormen höjdes med 8,6 procent fr o m 1 januari 2023 har inneburit att kostnaderna för försörjningsstöd överstiger budget med 7,8 mkr per augusti.

Vuxenvårdens kostnader överstiger budget med motsvarande 2,2 mkr under perioden januari till augusti, vilket beror på något fler externa placeringar än budgeterat. Två specifika placeringar har påverkat resultatet särskilt mycket eftersom de inte kunde genomföras med samtycke utan krävde placering vid SiS (Statens institutionsstyrelse), en kostnad på sammanlagt 2,0 mkr.

Prognosen för helåret om -41,2 mkr är beräknad utifrån att placeringskostnaderna under resterande månader kommer att uppgå till en genomsnittlig kostnad för årets första åtta månader, liksom att antalet försörjningsstödstagare kommer att vara relativt konstant. Det förutsätter att ett relativt stort antal barn- och ungdomsplaceringar kan avslutas enligt planering och att inte alltför många nya placeringar med höga dygnskostnader behöver inledas. En ungdomsplacering vid externt HVB innebär en kostnad motsvarande 0,1- 0,5 mkr per månad, vilket komplicerar prognosarbetet inom individ-och familjeomsorgsnämnden.

Kultur- och fritidsnämnd

Kultur- och fritidsnämndens resultat är 0,5 mkr för perioden. Mellan de olika verksamheterna finns däremot avvikelser mot budget.

På fritidssidan har Parkbadet ett negativt resultat vilket beror på högre verksamhetskostnader och personalkostnader, verksamheten prognostiserar däremot ökade intäkter under hösten och kommer delvis återhämta sitt resultat. Hyran för Storkvicksbadet är även högre än budgeterat samt att intäkterna

varit lägre än förväntat för utomhusbadet vilket är främsta anledningarna till prognosen på -1,2 mkr. Övrig fritidsverksamhet följer sin budget i stort och prognostiserar ett resultat enligt budget.

Kulturverksamheterna har positiva resultat, där biblioteket har haft vakanser under en period samt att kommunens arbete med Fristad är budgeterad inom enheten där kommunen inte haft någon Fristadskonstnär under perioden vilket ger ett överskott inom projektet. Även Kulturskolan har positivt resultat, långvariga vakanser och svårighet att rekrytera viss kompetens ger lägre personalkostnader. Kulturenhetens resultat är även det positivt, delvis beroende av vakans i början av året vilket har minskat personalkostnaderna under en period. Kulturverksamheternas prognos är 2,0 mkr.

Övrig verksamhet är nämndens administration, kostnader för verksamhetsutveckling har varit återhållsamma vilket ger en positiv prognos på 0,2 mkr. Nämndens riktade återstartsmedel finns även budgeterade här, om totalt 2,5 mkr, stor del av medlen är beslutade att nyttjas och är även utbetalda till föreningslivet. Resterande del prognostiseras att nyttjas till fullo och betalas ut under årets sista månader.

Nämndens totala prognos är 0,1 mkr.

Västra Gästriklands samhällsbyggnadsnämnd

VGS redovisar ett resultat på 3,4 mkr (Ockelbo: 0,2 mkr; Hofors: 0,2 mkr; Sandviken 3,0 mkr), vilket beräknas att sjunka under hösten till en prognos på -1,3 mkr (Ockelbo: -0,5 mkr; Hofors: 0,1 mkr; Sandviken: -0,9 mkr).

Intäkterna är totalt sett lägre, vilket till stor del beror på lägre detaljplaneintäkter, som även får en effekt på lägre intäkter för grundkartor och fastighetsförteckningar. Orsaken är helt och hållet kopplat till försenade tidplaner av olika orsaker. Några planer kräver fler och mer omfattande utredningar, medan andra har blivit pausade av exploatörerna. För planer som är pausade behöver kontakt tas med exploatörerna för att avgöra om ärendet ska stängas och det går att debitera för nedlagd tid i planen. Även miljöbalkens verksamheter uppvisar lägre intäkter. Det kommer att genomföras en del sprintar under hösten och mycket tillsynsarbete har gjorts ute i fält under sommarmånaderna och kommer att debiteras under hösten. Även inom miljöbalkens verksamheter börjar inflationen sätta spår och då främst för ansökan av värmepumpar.

De konsulttjänster som avropats under den tiden som planverksamheten haft vakanta tjänster till att arbeta med prioriterade detaljplaner kommer att planeras om då det i dagsläget är full bemanning på enheten.

Ärendeinflödet för bygglovsverksamheten börjar avta samtidigt som antal tillsynsärenden ökar kraftigt. Detta har medfört ett intäktsbortfall på ca 1,0 mkr. I tillägg ska utbildningsinsats på offentlig ventilationskontroll (OVK) och föreläggande köras i september så samtliga handläggare kan hantera tillsynsärenden.

Färdtjänstresandet har ökat även snittkostnaden per resa är högre idag än tidigare. Uppskattningsvis kommer årets utfall landa på runt 20 000 resor vilket medför ett prognostiserat underskott motsvarande ca 1,0 mkr.

Vidare är det ett överskott för skolskjutsverksamheten, vilket har flera orsaker. Nyttjandegraden av busskort är lägre än den budgeterade nivån; 50 respektive 60 procent. Detta innebär i praktiken att fler elever tar sig till skolan på annat sätt och kostnaden för linjetrafiken blir därmed lägre.

Även kostnaden för samresor/taxiresor avviker positivt. Region Gävleborg har ett paketavtal med taxibolag för sjuk-, taxi- och färdtjänstresor. Pandemin medförde restriktioner på främst sjuk- och färdtjänstresorna vilket fick till följd att kostnaden för taxiresorna ökade då de nästan fick bära hela kostnaden själv. Hade verksamheten endast betalt för det faktiskt resandet så är det troligt att taxibolag hade gått i konkurs. Nu när resandet återställts så syns en jämnare fördelning av kostnaderna utifrån det faktiska resandet, vilket medför ett underskott på färdtjänstverksamheten och ett överskott på taxiresorna. En omfördelning av bidragen utifrån den faktiska situationen bör därmed göras till nästa budgetår.

En total översyn av fördelning av kostnader för färdtjänst och skolskjuts kommer att göras inför nästa budgetår som följer det faktiska utfallet nu när pandemin och dess omfördelning av kostnader inte längre är aktuella.

Även kostnaderna inom bostadsanpassning överstiger budget om än inte lika mycket som tidigare under året. Avvikelsen beror fortsatt på ökade materialkostnader och fler större och kostsamma anpassningar. Uppskattningsvis kommer ärendeflödet att förbli konstant resten av året, men att varje ansökan kostar mer, vilket medför ökade kostnader utöver året. Inget talar för att hösten kommer bli drastiskt lugnare och området periodiseras därefter. En stor ansökan inkom tidigare i år kräver anpassning av väldigt speciell karaktär, är under arbete. I dagsläget uppskattas anpassningen till allt mellan 1-3 mkr, men mycket arbete kvarstår. Kostnaden för anpassningen kommer inte belasta innevarande år, men det behöver tas höjd för denna kostnad nästa år.

Underskottet kompenseras till stor del av ett överskott inom verksamheten för registratur och administration som främst beror på vakanta tjänster och vikarielösningar för långtidssjukskrivning. I tillägg togs en utbildningskostnad upp i budget under förra året som enheten i år fått ersättning av omställningsfonden. Detta enskilt motsvarar 0,1 mkr i överskott. Det planerade konsultstödet som inte nyttjats tidigare under året kommer in under hösten för att göra ett arbete.

Från och med september tillkommer två nya medarbetare, vilket medför att överskottet inte kommer att fortsätta växa i samma utsträckning.

Arbetslivsnämnden

Arbetslivsnämndens utfall per augusti påvisar ett resultat på plus 5,7 mkr, jämfört med budget en avvikelse på plus 5,2 mkr. Det stora plusresultatet för budgetavvikelsen, som uppstod under juli månad och som ytterligare förbättrats i augusti, beror på att personalbudgeten ej periodiserats med beräkning av semesterlöneuttag- Detta påverkar alla verksamhetsområden och medför att plusresultatet succesivt kommer att minska under hösten. Prognosen för helåret beräknas till noll (0).

Den politiska nämndens egen verksamhet har en budgetavvikelse med underskott som ökar till årets slut, vilket beror på stora utbildningsinsatser under första mandatperioden, som ej budgeterats.

Vuxenutbildningens budgetavvikelse ligger i nuläget plus men beräknas med minus i prognosen vilket beror på minskade statsbidrag då antalet ansökningar till studier minskat under högkonjunkturen, och fler avhopp görs på kurserna bl.a. till arbete.

Även för Kompetensförsörjningen visar budgetavvikelsen i nuläget stort plus. Tack vare bidrag från Arbetsförmedlingen, Europeiska socialfonden samt även Göranssonska stiftelsen har förvaltningen, tillsammans med kommunbidraget och i samarbete med Arbetsförmedlingen och IFO kunnat arbeta aktivt med olika aktiviteter för de arbetslösa i form av lönebidragsanställningar och praktikplatser. De externa intäkterna har ökat nästan det dubbla mot det budgeterade och mer än kostnadsökningarna i form av löner för beredskapsanställda, ökade lokalkostnader vilket bidrar till det förväntade överskottet till årets slut.

Investeringsredovisning

Investeringsvolym (mkr)	31 aug 2023	Budget 2023	2022	2021	2020	2019	2018
Kunskapsnämnden	4,8	11,0	9,0	9,6	9,1	9,2	9,9
Omsorgsnämnden	0,6	7,6	3,1	1,8	0,4	4,3	4,1
Individ- och familjeomsorgsnämnden	0,3	0,5	0,2	-	0,1	-	-
Kultur- och fritidsnämnden	1,3	4,1	1,8	1,5	0,7	2,0	2,5
Samhällsbyggnadsnämnden	0,3	0,5	0,5	0,1	-	-	0,2
Arbetslivsnämnden	0,0	0,1	2,3	-	-	-	0,1
Kommunstyrelsen	240,9	411,0	211,0	173,4	173,3	207,3	363,9
Bruttoinvesteringsutgift	248,4	434,8	227,9	186,4	183,6	222,8	380,8
Investeringsinkomster	-0,1	-1,4	-1,3	-24,2	-1,6	-8,9	-15,6
Summa	248,3	433,4	226,6	162,2	181,9	213,9	365,2

Kommunfullmäktige tog beslut om investeringsbudgeten för 2023 den 12 december 2022. Den omfattade då 366,8 mkr. I vårjusteringen i april flyttades 35,9 mkr från 2022 gällande pågående projekt som inte var färdigställda samt att det skedde en utökning med 30,6 mkr gällande både befintliga och nya projekt. Detta gör att investeringsbudgeten i augusti omfattar 433,4 mkr.

Under perioden januari-augusti har bruttoinvesteringar gjorts med 248,4 mkr. Investerings-bidrag har erhållits med 0,1 mkr.

Redovisning av särskilt utvalda projekt

Trafikplats Tuna

Total investeringsplan under hela löptiden	15,2
Investeringsplan 2023	-
Vår justering investeringsplan 2023 för investeringsprojektet efter justering	5,3
Utfall augusti 2023 för investeringsprojektet	0,0
Total prognos investeringsplan under hela löptiden	15,2
Bidrag under hela löptiden	-

I början på året pågick inga aktiviteter på grund av vinteruppehåll. Under april återupptogs arbetet med ramper, dropprondeller samt gång- och cykelväg. I juni blev entreprenaden slutförd och den 30 juni var det invigning och trafiken släpptes på. Trafikplatsen har nu överlämnats till driftsorganisationerna.

Nu pågår den ekonomiska regleringen av trafikplatsen. På grund av främst oförutsett stora mängder berg som har uppdragats under schaktarbetet har budgeten överskridits. Entreprenören har hävdats force majeure i samband med Ukraina-kriget påverkan på asfaltpriser, vilket också har resulterat i en avvikelse. Prisökningen har hanterats i enlighet med Trafikverkets nationella riktlinjer som togs fram i början på perioden. Slutregleringen av trafikplatsen kommer förhoppningsvis att vara slutförd under 2023.

Allaktivitetshall; ny, Storvik

Total investeringsplan under hela löptiden	86,0
Investeringsplan 2023	40,0
Vår justering investeringsplan 2023 för investeringsprojektet efter justering	40,6
Utfall augusti 2023 för investeringsprojektet	29,6
Total prognos investeringsplan under hela löptiden	86,0
Bidrag under hela löptiden	-

Första delen av året har innerväggar, invändiga installationer såsom el, ventilation, vvs, akustik och sportutrustning monterats. Betongplattans torkningstid tog längre än beräknat och slutbesiktningstiden flyttades fram fyra veckor. Arbetet har fortsatt och den nya delen av Parkhallen är färdigställd, driftsatt

och öppnad för skola och idrott. Invigning var den 26 augusti. Etapp 2, rust av den äldre delen av Parkhallen är uppstartad med invändig rivning av gamla installationer och undertak.

Multihall; ny, Jernvallen

Total investeringsplan under hela löptiden	294,0
Investeringsplan 2023	130,0
Vår justering investeringsplan 2023 för investeringsprojektet efter justering	130,0
Utfall augusti 2023 för investeringsprojektet	115,4
Total prognos investeringsplan under hela löptiden	294,0
Bidrag under hela löptiden	-

Arbetet har rullat på bra med ett högt tempo och ligger före tidplanen. Preliminär besiktning för byggnaden är tidigare lagd till vecka 26, 2024.

Det pågår utredningsarbeten på de befintliga dagvattenledningarna, då de inte stämt överens med befintliga ritningar och relationsritningar. Slutbesiktningen för marken ligger således kvar i augusti 2024, i enlighet med kontraktet.

Årsunda skola, total reinvestering

Total investeringsplan under hela löptiden	76,0
Investeringsplan 2023	38,0
Vår justering investeringsplan 2023 för investeringsprojektet efter justering	50,0
Utfall augusti 2023 för investeringsprojektet	40,2
Total prognos investeringsplan under hela löptiden	76,0
Bidrag under hela löptiden	-

Byggstart av första etappen skedde i februari i år. Första etappen omfattade den dåvarande fritidsbyggnaden. Den byggnaden, en slöjdsal samt delvis matsalen flyttade skolan in i augusti. Arbeten med utvändiga tak, fasader på tidigare nämnda byggnader kommer att fortsätta under hösten. Senare under hösten ska även gymnastik och kök färdigställas. I byggnaden med administrativa lokaler och klassrum pågår nu vissa rivningsarbeten. Den byggnaden ska vara klar under våren 2024. Det sista som kommer att slutföras är markarbeten som beräknas vara klar sommaren 2024.

Ekonomisk redovisning

Balanskravsutredning

Bedömning av balanskravsresultat baserat på helårsprognos för år 2023 presenteras nedan.

	31 aug	31 dec	31 dec
	2023	2023	2022
mkr		prognos	utfall
Periodens resultat	137,6	60,3	175,2
Samtliga reavinster	-1,1	-1,1	-1,7
Justering reavinst enl undantagsmöjlighet	-	-	-
Justering reaförlust enl undantagsmöjlighet	-	-	-
Orealiserade förluster i värdepapper	-	-	-
Justering återföring av orealiserade förluster i värdepapper	-	-	-
Balanskravsresultat för perioden med helårsprognos	136,5	59,2	173,5
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-	-	-147,2
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	-	-	-
Balanskravsresultat att reglera utifrån period och helårsprognos	136,5	59,2	26,3

I kommunallagen beskrivs krav på god ekonomisk hushållning och balanskrav. Balanskravets definition är att intäkterna ska överstiga kostnaderna - resultatet ska vara minst noll. Om ett negativt balanskravsresultat uppstått för ett räkenskapsår ska underskottet återställas senast efter tre år. Inga ingående negativa balanskravsresultat från tidigare år finns att återställa.

Periodens resultat efter balanskravsjusteringar uppgår till 136,5 mkr och prognosen för årets resultat 2023 visar ett positivt balanskravsresultat på 59,2 mkr.

Sammanställda räkenskaper

Syftet med den kommunala koncernredovisningen (sammanställda redovisningen) är att ge en sammanfattande bild av kommunens totala ekonomiska ställning och åtaganden. Den omfattar verksamheter där kommunen har ett väsentligt inflytande eller ekonomiskt åtagande, oavsett om den bedrivs i förvaltnings- eller bolagsform.

I koncernbokslutet ingår Sandvikens kommun och de bolag, kommunalförbund och stiftelser i vilka kommunen direkt eller indirekt har ett inflytande på minst 20 procent. I redovisningen ingår koncernen Sandviken Stadshus AB vilken ägs av kommunen till 100 procent. Vidare ingår Gästrike Räddningstjänst (23 procent), koncernen Gästrike Återvinnare (23 procent) och Stiftelsen Rosenlöfs Tryckeri (100 procent).

Övriga delägda bolag, eller förbund, som inte ingår i den ekonomiska redovisningen är Sandviken Utbildnings AB (9 procent).

Resultaträkning

		Koncernen		Kommunen			
		Utfall	Utfall	Utfall	Utfall	Budget	Prognos
		jan-aug	jan-aug	jan-aug	jan-aug	jan-dec	jan-dec
(mkr)		2023	2022	2023	2022	2023	2023
Verksamhetens intäkter	not 5	1043,0	928,8	443,7	376	560,0	514,1
Verksamhetens kostnader		-2 422,7	-2 234,6	-2 042,7	-1 881,2	-3 022,8	- 3 072,8
Avskrivningar och nedskrivningar		-218,1	-215,2	-100,1	-100,6	-150,3	-134,3
Verksamhetens nettokostnader		-1 597,8	-1 521,0	-1 699,1	-1 605,4	-2 613,1	-2 693,1
Skatteintäkter		1 390,8	1 313,2	1 390,8	1 313,2	2 052,3	2 082,2
Generella statsbidrag och utjämning		430,1	452,7	430,1	452,7	626,4	657,8
Verksamhetens resultat		223,1	244,8	121,8	160,5	65,6	46,9
Finansiella intäkter	not 5	6,8	16,2	70,3	28,2	28,9	84,1
Finansiella kostnader		-60,6	-22,3	-54,5	-20,9	-53,5	-70,7
Resultat efter finansiella poster		169,4	238,7	137,5	167,8	41,0	60,3
Extraordinära poster		-	-	-	-	-	-
Periodens resultat		169,4	238,7	137,5	167,8	41,0	60,3

Balansräkning

	Koncernen		Kommunen	
	31 aug 2023	31 Dec 2022	31 aug 2023	31-dec 2022
(mkr)				
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar				
Immateriella anläggningstillgångar	43,0	38,5	-	0,0
Materiella anläggningstillgångar	5 870,7	5 665,9	2 561,2	2 414,5
- mark, byggnader och tekniska anläggningar	5 001,2	5 109,2	2 009,7	2 068,2
- pågående nyanläggningar	532,0	183,0	338,6	106,1
- maskiner och inventarier	337,5	373,7	212,9	240,1
Finansiella anläggningstillgångar	39,2	35,3	1 561,9	1 552,1
Summa anläggningstillgångar	5 952,8	5 739,7	4 123,1	3 966,6
Omsättningstillgångar				
Förråd mm	33,1	22,2	14,2	12,0
Fordringar	441,7	418,3	643,9	673,7
Kortfristiga placeringar	0,4	0,4	-	-
Kassa och bank	297,2	316,1	119,5	105,5
Summa omsättningstillgångar	772,4	756,9	777,6	791,2
SUMMA TILLGÅNGAR	6 725,2	6 496,7	4 900,7	4 757,8
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital	not 3			
Periodens resultat	169,4	264,5	137,6	175,2
Resultatutjämningsreserv	300,9	300,9	300,9	300,9
Övrigt eget kapital	2 198,4	1 934,0	1 129,6	954,4
Summa eget kapital	2 668,7	2 499,4	1 568,1	1 430,5
Avsättningar				
Avsättningar för pension och liknande förpliktelse	365,3	296,6	343,7	276,2
Övriga avsättningar	12,7	22,4	11,5	17,8
Uppskjuten skatteskuld	165,5	165,5	-	-
Summa avsättningar	543,5	484,6	355,2	294,0
Skulder				
Långfristiga skulder	2 445,5	2 256,9	2 134,0	2 004,5
Kortfristiga skulder	1 067,5	1 255,7	843,5	1 028,7
Summa skulder	3 513,0	3 512,6	2 977,5	3 033,2
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	6 725,2	6 496,7	4 900,7	4 757,8
Panter	not 4	92,1	90,1	241,9
Ansvarsförbindelser	not 4	725,2	703,1	703,9
SUMMA PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER		817,3	793,2	945,8
				903,6

Noter

1. Redovisningsprinciper

Delårsrapporten är upprättad i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendationer, med undantag för avvikelser nedan. Tillämpade redovisningsprinciper överensstämmer med de som ska tillämpas vid upprättande av årsredovisning för 2022.

Leasing: Sandvikens kommun redovisar leasing och hyra av lös egendom i enlighet med RKR R5, där finansiella avtal redovisas som anläggningstillgång och förpliktelse att betala leasingavgiften redovisas som skuld i balansräkningen.

Bolagsskatt: Bolagsskatt redovisas inte i delårsrapporten. Inte heller har bolagen räknat om uppskjuten skatteskuld eller skattefordran för perioden, utan samma belopp kvarstår sedan årsskiftet. Enbart den förändring av latent skatt som kommer från koncernmässiga övervärden har redovisats i kommunkoncernen.

Sammanställda räkenskaper: Enligt RKR R16 ska de sammanställda räkenskaperna för den kommunala koncernens räkenskaper ställas upp jämte kommunens och jämföras med föregående årssiffror. Samma räkenskapsscheman som kommunen använder ska tillämpas även för koncernen, med tilläggsposter för sådant som inte täcks av den kommunala redovisningslagens räkenskapsscheman.

Koncernbokslutet: Koncernbokslutet baseras på Sandviken kommuns redovisningsprinciper. I något fall, bland annat avseende redovisning av pensionsåtaganden avviker principerna från varandra i kommun och bolag. I dessa fall justeras inte bolagens räkenskaper före sammanställningen.

Obeskattade reserver har efter avdrag för latent skatteskuld hänförs till eget kapital. Bolagsskatt redovisas from 2020 i verksamhetens kostnader.

Övriga upplysningar

Semesterlöneskuld: Sedan januari 2007 tillämpas en modell för bokning av semesterlöneskuld som innebär att kostnaden för intjänad semesterlön fördelas jämnt med en tolfedel varje månad. I samband med det byggs semesterlöneskulden upp med motsvarande belopp. När sedan faktisk semester tas ut räknas lönekostnaden av mot semesterlöneskulden. Denna modell medför att det blir en jämn fördelning av semesterlönekostnaden över året samt att det under sommaren, då de flesta semesterdagar tas ut, blir en nedgång i den ordinarie lönekostnaden. Detta gäller för samtliga grupper utom för lärare med ferielön och anställda med uppehållslön. För dessa grupper med anställda följer bokningen av semesterlöneskuld skolåret. Efter ferieperioden påbörjas intjänandet av en ny semesterlöneskuld. Det innebär att för perioden har endast en mindre del påverkat resultatet.

Privata investeringsbidrag: Sandvikens kommun har under 2022 ändrat redovisningsprincip och följer LKBR och RKR:s rekommendationer gällande privata investeringsbidrag.

2. Säsongsvariationer

Kommunens verksamheter varierar över året i omfattning och inriktning. Det gör att intäkter och kostnader varierar under ett år, men på ett liknande sätt år från år. På samma sätt påverkar klimatet kommunens verksamheter över de olika årstiderna. Intäkter och kostnader med säsongsvariationer kan påverkas av väderleken. Säsongsvariationer under sommarhalvåret är mer stabil sett över tid medan säsongsvariationer som i större utsträckning kan påverkas av väderleken varierar i storlek beroende på hur vintern blir. I budget och prognosarbetet tas det hänsyn till ovanstående variationer. För perioden finns inga erhållna generella statsbidrag som inte är intäktsredovisade. Motsvarande siffra för 2022 var 5,5 mkr.

3. Eget kapital

(mkr)	31 aug 2023	31 dec 2022	31 aug 2023	31 dec 2022
	Koncernen	Koncernen	Kommunen	Kommunen
Ingående eget kapital	2 499,4	2 238,9	1 430,5	1 255,3
Justering tidigare års resultat pga ändrad redovisningsprincip	-0,1	-	-	-
Korrigerigering av tidigare års resultat	0,0	0,0	-	-
Justering ägd andel i förbund	0,0	-1,7	-	-
Justerat ingående eget kapital	2 499,4	2 237,2	1 430,5	1 255,3
Periodens/årets fastställda resultat	169,4	264,5	137,7	175,2
Justering årets resultat pga ändrad redovisningsprincip	-	-	-	-
Summa justerat periodens resultat	169,4	264,5	137,7	175,2
Ägartillskott EK i förbund	-	-2,3	-	-
Eget kapital från sålt bolag	-	-	-	-
Utgående eget kapital	2 668,7	2 499,4	1 568,2	1 430,5
<i>varav Resultatutjämningsreserv</i>	<i>300,9</i>	<i>300,9</i>	<i>300,9</i>	<i>300,9</i>

4. Panter och ansvarsförbindelser

(mkr)	Koncernen		Kommunen	
	31 aug	31 dec	31 aug	31 dec
	2023	2022	2023	2022
Borgensförbindelser				
Kommunala bolag	-	-	166,0	132,0
Pensionsutfästelser kommunala bolag	-	-	2,8	2,3
Småhus och bostadsrättsföreningar	58,0	58,4	58,0	58,4
Föreningar och företag	34,1	31,7	15,2	12,8
Summa Borgensförbindelser	92,1	90,1	241,9	205,6
Pensionsförpliktelser				
IB Pensionsförpliktelser vid årets början	566,7	587,7	561,8	591,7
Förändringar under räkenskapsperioden	17,8	-21,0	4,7	-29,9
UB Pensionsförpliktelser vid periodens slut	584,5	566,7	566,5	561,8
Löneskatt på pensionsförpliktelser	140,6	136,4	137,4	136,3
Summa pensionsförpliktelser inkl löneskatt	725,2	703,1	703,9	698,0
Summa panter och ansvarsförbindelser	817,3	793,2	945,8	903,6

5. Jämförelsestörande poster

(mkr)	Koncernen		Kommunen	
	31 aug	31 dec	31 aug	31 dec
	2023	2022	2023	2022
Försäljning övr anl.tillg resultat	6,7	0,5	-	-
Försäkringsersättningar	0,2	4,5	-	-
Elpriskompensation/Elstöd	20,0	-	3,5	-
Resultat vid försäljning av andelar i db	-	13,2	-	-
Summa jämförelsestörande poster	26,9	18,4	3,5	-